

Oponentní posudek diplomové práce Tomáše Herce „Teoretickoprávní aspekty účinků rozhodnutí v rámci soudní kontroly ústavnosti právních norem“

1. Téma diplomové práce je dosti ambiciózní; je totiž poměrně sevřené, což nutí rozebírat zvolenou materii do hloubky. Dá se říci, že se autor svého úkolu zhostil se ctí a naplnil i cíle, zmíněné v závěru, tj. přispět k diskusi o odstraňování analyzovaných problémů ústavní a soudní praxí. Svě kladné hodnocení předesílám již v úvodu, abych tím naznačil, že všechny dále formulované otázky jsou spíše podněty k debatě či upřesnění autorových názorů, a nikoliv doklady závažných pochybení a opominutí.

2. Diplomová práce čítá 70 stran, což je u kvalifikačních prací tohoto druhu napřůměr. Totéž platí o rozsahu a obsahu seznamu literatury, který vedle titulů domácích zahrnuje i cizojazyčné (slovenské, německé a anglické). Souhrn česky psané literatury je vcelku reprezentativní.

Způsob citací je zcela korektní, což bohužel nebývá vždy pravidlem. Jelikož však v průběhu psaní zjevně docházelo k doplňování dalších poznámek, ne vždy dohledáme vzájemný odkaz na správný titul. Např. na str. 37 se odkazuje na práci *J. Filipa* v poznámce č. 53; tam však najdeme dílo *P. Holländera*. Na str. 31 zase zůstal nedoplněný údaj o stránce v *Jellinekove* Všeobecné státovědě.

3. Z formálního hlediska by snad bylo autorovi možné vytknout členění práce, neboť více než 50 stran představuje jediná kapitola, zatímco o zbytek textu se dělí kapitol pět.

4. Velmi srozumitelné je uvedení do tematiky ústavního soudnictví. Rád bych se nicméně v této souvislosti zeptal, co si autor představuje pod kontrolou ústavnosti ve Velké Británii. Zmiňuje se o ní totiž *V. Klokočka*, na něhož jiní autoři zhusta jen odkazují, aniž by britské poměry podrobili bližšímu zkoumání.

5. Výhodou dalšího líčení je využití srovnání české úpravy a praxe se slovenskou, rakouskou a německou. Mimořádně zajímavé je pojednání o protiústavních ústavních zákonech či o vázanosti Parlamentu nálezy Ústavního soudu.

Naopak nevýhodou je nepřilíš jednoduchý jazyk, který činí některé partie méně srozumitelnými. Důvodem někdy je vadná větná skladba, v níž absentují slova. Např. na str.

45 najdeme hned dva takové příklady: „Je ale z hlediska účelu kontroly přiměřeným následkem, že všechny nevykonané rozhodnutí vydané na základě zrušené právní normy zastavením výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. 1 písm. h) o.s.ř. nebo podle § 115 odst. g) správního řádu, jestliže tyto normy byly platnou součástí právního řádu.“ O něco níže čteme: „To nastává i v případě, že Ústavní soud soubor právních norem z důvodu vytvoření protiústavní mezery v zákoně, přičemž pouze některé právní normy ze zrušeného právního předpisu byly protiústavní.“

Do této skupiny marginálních připomínek patří i upozornění na překlepy („nosní důvody“ na str. 61) či formulační nepřesnosti (na str. 22 píše autor o „apelačním rozhodnutí“, přičemž z kontextu je patrné, že řeč je spíše o „apelujícím rozhodnutí“ ústavních soudů).

6. Nejsem si jist, zda by v partii o „ožívání“ předchozí právní úpravy nebylo účelné zmínit kasuistiku. Veřejně snad nejznámějším byl osud loňské novely zákona o střetu zájmů, zrušené Ústavním soudem z procedurálních důvodů. Pokud zákon platně vůbec nevznikl, mohl působit právní účinky? Jaký dopad má zrušení derogačních ustanovení zákona?

V souvislosti s formální protiústavností považuji za sporné tvrzení, že jedinou podmínkou platnosti zákona je jeho vyhlášení. Znamená to, že cokoliv je vyhlášeno jako zákon je zákonem, a to bez ohledu na tvůrce?

7. V závěru se omezím na doplnění otázek pro ústní obhajobu. Jaké základní výhody a nevýhody shledává diplomant ve srovnání modelu ztráty účinnosti právního předpisu v důsledku rozhodnutí ústavního soudu v intencích federální úpravy a modelu zrušování platnosti podle Ústavy ČR? Co je referenčním rámcem derogační pravomoci Ústavního soudu, resp. pro rozpor s čím mohou být rušeny zákony a jiné právní předpisy?

Vzhledem k důkladnosti a rozsahu zpracování nelehké problematiky navrhuji diplomovou práci hodnotit – v závislosti na výsledku ústní obhajoby – jako **výbornou**. Nesporně může být kvalitním základem budoucí práce rigorosní.

V Praze dne 4. října 2006

Doc. JUDr. Jan Ryšela, Ph.D.